

Tratil ČEZ na dolech, nebo ne?

Protikorupční fond si myslí, že přecenění auditorem vedlo ke ztrátě. ČEZ trvá na tom, že na dolu Míbrag vydělal. Policie to zkoumá

PRAHA Nadační fond proti korupci je přesvědčen, že polostátní firma ČEZ prodala v roce 2011 svůj poloviční podíl v německé uhelné firmě Míbrag druhému spoluvlastníku, holdingu EPH, podezřele levně. ČEZ totiž podle něj vznikla z této transakce ztráta 2,5 až 2,7 miliardy korun.

Letos v lednu proto fond, který k obchodu získal řadu interních dokumentů, podal trestní oznámení na neznámé pachatele. MF DNES má text oznámení k dispozici. Případná odpovědnost za špatný obchod podle ředitele fondu Petra Soukenky, který trestní oznámení za fond podal, leží jak na lidech z managementu ČEZ, tak na pracovnících z auditorské firmy Deloitte ČR. U ní si totiž energetici před prodejem objednali ocenění svého podílu.

Právě po posudku od Deloitte ČEZ výrazně snížil cenu svého podílu v Míbragu, který si polostátní energetická firma do doby prodeje ve svém účetnictví oceňovala na 3,688 miliardy korun. Deloitte však ve svém posudku podíl ČEZ ve firmě JTSD, přes niž akcie německých dolů spolu s EPH držel, ocenil jen na necelou miliardu korun.

Oznámením fondu se zabývá protikorupční policie, podle mluvčího Jaroslava Ibeheje však k případu nebude poskytovat žádné informace. Deloitte nechtěl ocenění komentovat. "Posudek jsme dělali, ale k jeho detailům se nemůžu a nebudu vyjadřovat," uvedl vedoucí partner společnosti Josef Kotrba.

Fond v oznámení upozorňuje, že nízké ocenění podílu od Deloittu se nelíbilo ani některým lidem v ČEZ. "Interní evaluátoři ČEZ se pod toto externí přecenění odmítli podepsat, neboť hodnota podílu ve výši 0,971 miliardy korun se jim zdála velmi nízká," napsal policii fond.

Opravdu komplikovaný obchod

ČEZ prodával svůj podíl v Míbragu v polovině roku 2011 a cenu určil na celkem 129 milionů eur (3,225 miliardy Kč).

Ta se skládala ze tří složek. Za samotné akcie to bylo 25 milionů eur (625 milionů Kč). Dalších 63 milionů eur připadalo na splátku půjček, které předtím ČEZ na získání dolů poskytl. A třetí část ceny tvořila cena za projekt dalšího rozvoje, výstavby elektrárny Profen v Míbragu za 41 milionů eur. Tentýž projekt si ovšem ČEZ předtím za skoro stejnou cenu (40 milionů eur) od EPH sám koupil. Ať už ovšem byla celková cena složena z jakýchkoli složek, byla výrazně nižší, než za kolik ČEZ a EPH v roce 2009 doly Míbrag kupovaly. Tehdy za celé doly zaplatily 440 milionů eur. To je zhruba 11 miliard korun a na ČEZ připadalo za poloviční cenu 5,5 miliardy.

V době nákupu navíc vzniklo ještě jedno externí ocenění auditorskou firmou. PricewaterhouseCoopers stanovil cenu Míbragu ještě výše, než byla cena nákupní. Ocenil německé doly na 660 milionů eur, tedy na 16 miliard korun.

Fond: ČEZ prodělal ČEZ: Ne, vydělali jsme

Komplikovaný soubor transakcí a různá ocenění vedou k naprosto odlišnému hodnocení celého obchodu. Zatímco protikorupční fond považuje obchod za vysoce ztrátový pro ČEZ, elektrárenský kolos to vidí přesně opačně.

Fond pro podporu svého tvrzení v trestním oznámení argumentuje i účetnictvím EPH. U nově nabyté druhé půlky Míbragu si totiž firma zaúčtovala zisk ve výši 2,539 miliardy korun. ČEZ veškerou kritiku, která se objevila už po prodeji jeho podílu, vytrvale odmítá a vylučuje, že by na transakci trafil.

"Na investici do polovičního podílu hnědouhelného dolu Míbrag a jeho následném prodeji spoluinvestorovi společnost ČEZ naopak vydělala 0,6 miliardy korun," uvedl mluvčí ČEZ Ladislav Kříž.

Dalších 600 milionů korun podle něj energetici vydělali na úrocích a půjčkách, které na původní koupi druhé půlky Míbragu poskytli finančníkům z EPH. Celá transakce se totiž odehrála tak, že i když koncem roku 2009 ČEZ s EPH koupily Míbrag napůl, většinu z kupní ceny zafinancoval ČEZ z vlastních peněz a úvěrem. Při prodeji Míbragu o rok a půl později měl sice ČEZ své peníze zpátky, EPH, respektive společné firmě JTSD, která Míbrag formálně držela, však dluhy zůstaly a to zřejmě snížilo i celkovou cenu prodávané společnosti.

Také EPH už dříve jednostrannou výhodnost ve svůj prospěch odmítlo.

Součást širší transakce

Obě firmy, ČEZ i EPH, navíc vysvětlují obchod jako součást širší, "výhodné" transakce. Šlo o to, že EPH prodá ČEZ mělnickou elektrárnu Energotrans za 14 miliard korun a ČEZ pak prodá EPH svou elektrárnu Chvaletice i s kontraktem na dodávky uhlí ze svých Severočeských dolů, kterou jinak plánoval uzavřít. Původně připravovaná cena za Chvaletice činila podle informací MF DNES kolem dvou miliard korun. Kvůli vyšetřování obou firem Evropskou komisí však z prodeje Chvaletic do rukou EPH nakonec sešlo. "Když se nepodařilo najít shodu na avizovaném prodeji elektrárny Chvaletice, logicky přišla na pořad jednání tato varianta," uvedl ČEZ v jedné z tiskových zpráv v roce 2011 k prodeji Míbragu. V čem byla širší transakce výhodná, však zůstává nejasné. Analytici už dříve označili nákup Energotransu ČEZ za drahý a prodej Chvaletic i s uhlím za dvě miliardy by byl naopak hodně levný. Nedávno totiž ČEZ Chvaletice prodal i bez kontraktu na uhlí jiné firmě za 4,2 miliardy korun.

Experti: Samotné přecenění jako důkaz zřejmě nestačí

Podle expertů z jedné velké auditorské společnosti, které MF DNES oslovila, aby pomohli celou transakci nezávisle zhodnotit, je fondem popsaná ztráta z přecenění majetku spíše nedostatečným důkazem pro trestní odpovědnost, protože jde o účetní operaci. Předmětem prodeje byl totiž podíl nikoliv přímo v Míbragu, ale v zadlužené schránce JTSD. "Otázkou ovšem je, proč ČEZ vůbec kupoval Míbrag napůl s EPH, když mu pak na to půjčoval peníze. Policie by také mohla zjistit, jaké další dohody obchod provázely a zda to jako celek bylo skutečně výhodné," uvedl specialista na účetnictví.

6.4.2013

Zdroj: DNES